

XXXIII.

ORSZÁGI TUDOMÁNYOS DIÁKÖRÍ KONFERENCIA

**Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és
Könyvtártudományi Szekció**

PEDAGÓGIAI, PSZICHOLÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ÉS

KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

Diáktudósok

A XXXIII. OTDK 13. Szekciójának első helyezett pályamunkái

SZEGEDI
EGYETEMI
KIADÓ

Szegedi Egyetemi Kiadó
Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó
Szeged, 2017.

Gurka Éva
SZTE BTK

**Szerzett arcsérülések szociális
kogníciója**

**A maxillo-faciális sérülésekkel kapcsolatos implicit és explicit
attitűdök vizsgálata**

Tagozat: Szociálpszichológia

Témavezető: Dr. Harsányi Szabolcs Gergő, Dr. Paczona Norbert, Dr.
Szokolszky Ágnes

Arcunk meghatározó szerepet tölt be társas interakcióinkban, ezáltal bizonyos mértékig meghatározza pszichés jóllétünket is. Sebészeti szakközlemények (De Sousa 2008; Hull, Lowe, Finlay 2003; Perry et al. 1998) az arcukon sérülést szenvedett személyek posztoperatív pszichés státuszának romlásáról számolnak be. Szociálpszichológiai vizsgálatok egyes társas közegben tapasztalható analógnak tekinthető helyzetekkel (pl. elhízottság, illetve fogyatékkal élők megítélése) kapcsolatban térnek ki a jelenségek arcészleléssel és személy percepcióval kapcsolatos korrelátumaira. Ebből kiindulva kutatásomban arra kerestem a választ, hogy a társas észlelést és benyomásszerzést hogyan befolyásolják az áll- és arccsonti (maxillo-faciális) rekonstruktív sebészeti beavatkozás után az arcon visszamaradó vágott jellegű hegek. Az arcukon sérült személyekkel kapcsolatos implicit attitűdöt Implicit Asszociációs Teszt (IAT) (Greenwald, Nosek, Banaji 2003), az explicit attitűdöt saját összeállítású kérdőív segítségével vizsgáltam, általam fejlesztett webes felület felhasználásával.

Az arcészlelés elsősorban az arc strukturális elemeinek, az arcvonásoknak, valamint az arc érzelemvezérelt változásainak feldolgozását jelenti. A dinamikus aspektus észlelése különösen fontos számunkra, mivel a mimika lényeges információkat közvetít mások szándékairól, így felismerésével képessé válhatunk viselkedésük előrejelzésére.

Az alap érzelmi arckifejezések közül különösen éberek vagyunk a fenyegetést vagy veszélyt jelzőekre. Ezeknek az azonosítása rendkívül gyorsan, automatikusan zajlik (Ceccarini, Caudek 2013), hiszen a lehetséges fizikai fenyegetés azonosítása rendkívül fontos. Arcunk alapvonásai nem csupán pillanatnyi szándékaink, vagy érzelmeink szempontjából hordoznak információkat. Hasonlóan gyorsan és automatikusan hozunk döntést arról is, hogy egy adott arc megbízható-e. Ennek a jellemzőnek a megfelelő azonosítása elsősorban azért fontos, mivel a társas normákat nem betartó egyénnel való szociális kontaktusból számos hátrányunk származhat. Egyes